

Motion till riksdagen

1987/88:K435

av Ingela Gardner (m)

om sekretess för vissa uppgifter hos gymnasieskolans
intagningsnämnder

Ansökan om intagning till gymnasieskolan som kommit in till en intagningsnämnd är offentlig handling. Det innebär att den som inte har kommit in på en sökt utbildning har möjlighet att jämföra sina meriter med meriterna hos dem som blivit intagna. En sådan insyn bidrar till att förhindra orättvisor och godtycke. Emellertid finns det vissa ärenden där det vore önskvärt att kunna belägga vissa uppgifter med sekretess. Det gäller i fall där elever söker till en utbildning med åberopande av särskilda skäl.

Enligt SÖ-FS:1984:174 har intagningsnämnderna möjlighet att ta in elever på en sökt utbildning även om meriterna inte är tillräckliga. Förutsättningen är att eleven åberopar särskilda skäl och att intagningsnämnden finner att dessa särskilda skäl är av sådan art att en intagning är lämplig. Detta kallas att bli prövad i den fria kvoten.

Det åligger rektorn på den avlämnande skolan att ansvara för att sådan information lämnas till intagningsnämnderna så att de särskilda skälen kan beaktas. Elevvårdsteamerna genom syofunktionärerna lämnar informationen i en bilaga till ansökan kallad "Utlåtande". Dessa uppgifter är ofta av den karaktären att de är sekretessbelagda på den avlämnande skolan. De uppgifter som åsyftas gäller personliga förhållanden om elever och deras anhöriga. Det kan handla om grava missbruksproblem i familjen, svåra sjukdomar och sociala förhållanden i övrigt som kan vara utomordentligt känsliga för familjen om de kommer till offentlig kännedom. För dessa uppgifter finns i dagsläget inget sekretesskydd eftersom allt intagningsunderlag är offentligt. Den egendomliga situationen uppstår då att uppgifterna är sekretessbelagda på den avlämnande grundskolan och blir sekretessbelagda på den mottagande gymnasieskolan men är offentlig handling på intagningsnämnden. Detta är utomordentligt otillfredsställande.

Elever och föräldrar måste kunna få åberopa sådana särskilda skäl som kan påverka intagningen till gymnasieskolan utan att behöva riskera att uppgifterna blir offentliga under den tid de hanteras på intagningsnämnden.

Det finns annars en betydande risk att man inte vågar eller vill uppge något om sina personliga förhållanden och att den möjlighet till friare prövning som den fria kvoten är avsedd att ge inte kommer till avsedd användning. Sannolikt är också elever och föräldrar omedvetna om att sådana i övrigt sekretessbelagda uppgifter är offentlig handling hos intagningsnämnden.

När regeringen i proposition 1979/80:2 diskuterar sekretessen i skolan sägs

följande: "I likhet med vad som har föreslagits för utbildningsväsendet utanför den obligatoriska skolan och gymnasieskolan bör enligt min mening uppgifter hos vissa funktionärer inom barn- och ungdomsundervisningen med särskilda uppgifter på elevvårdens område också ha ett starkare sekretesskydd än vad som bör gälla inom elevvården i övrigt. Den verksamhet som skolpsykolog och kurator bedriver på elevvårdens område har delvis en annan karaktär än den som övrig skolpersonal fullgör. Inslaget av förtrolighet kan här vara mera framträdande och de uppgifter som psykolog och kurator inhämtar gäller inte sällan elevs personliga förhållanden av mycket känslig och ömtålig natur. Intresset av att omgärda sådana uppgifter med ett starkt sekretesskydd är lika framträdande inom grundskolan och gymnasieskolan som inom utbildningsväsendet i övrigt, hälsovården och socialtjänsten. Enligt min mening bör därför på skolområdet gälla ett omvänt skaderekvisit, dvs. en strängare sekretess, för sådan uppgift om enskilda personliga förhållanden som finns hos psykolog och kurator."

Mot bakgrund av regeringens uttalande i propositionen är det egendomligt att inte motsvarande uppgifter är sekretessbelagda hos intagningsnämnderna. Det i övrigt berättigade kravet på insyn i nämndernas arbete måste här få vika till förmån för elevens och familjens integritet. Sekretesslagen bör därför snarast kompletteras så att sådana uppgifter som är sekretessbelagda i grundskolan och gymnasieskolan också är sekretessbelagda hos intagningsnämnderna. Enskilda människor måste kunna räkna med en obruten sekretesskedja.

Hemställan

Mot bakgrund av vad som anförts hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att uppgifter som är sekretessbelagda i grundskolan och gymnasieskolan skall vara sekretessbelagda även hos intagningsnämnderna för gymnasieskolan.

Stockholm den 26 januari 1988

Ingela Gardner (m)

